

SZOCIÁLIS ISMERETEK
EMELT SZINTŰ SZÓBELI VIZSGA
MINTAFELADATOK ÉS ÉRTÉKELÉSÜK

MINTATÉTEL**1. tétel****A feladat**

Mutassa be a munkaerő-piaci jellemzőket, a foglalkoztatás elősegítésének lehetőségeit, a munkanélküliség társadalmi okait és a munkanélküliek ellátását!

Mutassa be a témakört az alábbi szempontok alapján:

- A munkanélküliség okai
- A munka elvesztésének hatása az egyén szociális helyzetére, lelki egészségére
- A munka elvesztésének hatása a családra
- A munkanélküliek ellátásának jogi keretei, támogatórendszere
- A munkanélküliség hatása a társadalmi integrációra
- A munka és a munkahely jelentősége a társadalmi egyenlőtlenségek mérséklésében
- A munkanélküliek, álláskeresők ellátásának rendszere
- a munkaerőpiac szintjei
- a foglalkoztatáspolitikai eszközei

B feladat

Mutassa be a csoportok szerepét a szociális munkában, a csoportjelenségek és a társas érintkezés alapvető folyamatait és összefüggéseit!

Az eset kapcsán - tapasztalatait is felhasználva - elemezze az alábbi csoport eddigi fejlődési folyamatát, az egyes fejlődési szakaszok jellemzőjét!

Mutassa be a témakört az alábbi szempontok alapján:

- A csoport fogalma, csoportszerveződések formái
- A csoportok fejlődése, csoportok szerkezete, dinamikája
- A csoporton belüli és csoportok közötti viszonyok
- Alapvető szociálpszichológiai fogalmak: csoportnorma, csoportérték, attitűd, konformitás, kohézió
- Csoportértékek
- Szerepek a csoporton belül

Ádám 9. osztályos gimnáziumi tanuló, náluk magas a bejárók száma. Az iskolában kiemelkedő szerepet játszik a sport, különösen a kézilabda. A jelenlegi osztályában, többen is, ugyanazon általános iskola sport-tagozatos osztályába jártak. Év elején az angol nyelvből két csoportra osztották az osztályt, egy haladó és egy fejlődő csoportra. Kezdetben sok volt a hangadó, mindenki mondta a magáét, teljes volt a széthúzás. A szeptemberi konfliktusos időszak, most már a második félévre, lassan megnyugodott, kezd kialakulni az osztályközösség.

-
- Ismeretei és tapasztalata alapján milyen fejlődési szakaszokon ment keresztül a csoport?
 - Hol tarthat most? Mi az eddigi állomások jellemzője?
 - Fogalmazza meg saját véleményét, álláspontját, és érveljen, hogy - a csoport és az egyes csoporttagok szempontjából - melyek az osztály szerkezetének előnyei és hátrányai!

A tételhez használható segédeszköz: nincs szükség segédeszközre

MINTATÉTEL ÉRTÉKELÉSE

1. tétel

A feladat

Mutassa be a munkaerő-piaci jellemzőket, a foglalkoztatás elősegítésének lehetőségeit, a munkanélküliség társadalmi okait és a munkanélküliek ellátását!

Mutassa be a témakört az alábbi szempontok alapján:

- A munkanélküliség okai
- A munka elvesztésének hatása az egyén szociális helyzetére, lelki egészségére
- A munka elvesztésének hatása a családra
- A munkanélküliek ellátásának jogi keretei, támogatórendszere
- A munkanélküliség hatása a társadalmi integrációra
- A munka és a munkahely jelentősége a társadalmi egyenlőtlenségek mérséklésében
- A munkanélküliek, álláskeresők ellátásának rendszere
- a munkaerőpiac szintjei
- a foglalkoztatáspolitikai eszközök

A tételhez használható segédanyagok: nincs szükség segédanyagra

Az A feladat értékelése:

Szempontok, kompetenciák	Maximális pontszám
Feladat megértése, a lényeg kiemelése, logikusan felépített szabatos előadásmód:	2 pont
Tartalmi összetevők:	21 pont
- A munka-erőpiaci jellemzőket bemutatja, ismereteit megfelelően alkalmazza, a problémát komplexen értelmezi.	3 pont
- A szakmai alapfogalmak pontos ismerete: munka, munkanélküliség, aktív és passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök; munkanélküli - álláskeresők ellátásai, állami foglalkoztatási szerv. A munkanélküliek ellátása. a munkaerő-piaci szolgáltatások terén jogi - szakmai ismeretei megalapozottak, használata, a témára jellemző szakmai fogalmakat pontosan használja, a problémamegoldás rendszerét adekvát módon értelmezi, alkalmazza.	6 pont
- Tények, jelenségek, folyamatok, összefüggések pontos ismerete: az aktív és passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök értelmezése, magyarázása. A foglalkoztatáspolitikai jelentős támogató rendszereinek holisztikus magyarázása. A foglalkoztatottság a munkahely előnyeinek, a támaszoknak és problémaforrásoknak a humán ökörendszerben történő	6 pont

értelmezése.	
- A szakmai értékek és az etikai szabályok szerinti problémaértelmezés és megoldáskeresés: az előítélet-mentes, toleráns szemlélet, mások emberi méltóságának, szabadságának tiszteletben tartása, a forrásokhoz való hozzájutás egyenlő jogának elismerése	6 pont
Szakmai nyelv alkalmazása:	2 pont
SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:	25 pont

B feladat

Mutassa be a csoportok szerepét a szociális munkában, a csoportjelenségek és a társas érintkezés alapvető folyamatait és összefüggéseit!

Az eset kapcsán - tapasztalatait is felhasználva - elemezze az alábbi csoport eddigi fejlődési folyamatát, az egyes fejlődési szakaszok jellemzőjét!

Mutassa be a témakört az alábbi szempontok alapján:

- A csoport fogalma, csoportszerveződések formái
- A csoportok fejlődése, csoportok szerkezete, dinamikája
- A csoporton belüli és csoportok közötti viszonyok
- Alapvető szociálpszichológiai fogalmak: csoportnorma, csoportérték, attitűd, konformitás, kohézió
- Csoportértékek
- Szerepek a csoporton belül

Ádám 9. osztályos gimnáziumi tanuló, náluk magas a bejárók száma. Az iskolában kiemelkedő szerepet játszik a sport, különösen a kézilabda. A jelenlegi osztályában, többen is, ugyanazon általános iskola sport-tagozatos osztályába jártak. Év elején az angol nyelvből két csoportra osztották az osztályt, egy haladó és egy fejlődő csoportra. Kezdetben sok volt a hangadó, mindenki mondta a magáét, teljes volt a széthúzás. A szeptemberi konfliktusos időszak, most már a második félévre, lassan megnyugodott, kezd kialakulni az osztályközösség.

- Ismeretei és tapasztalata alapján milyen fejlődési szakaszokon ment keresztül a csoport?
- Hol tarthat most? Mi az eddigi állomások jellemzője?
- Fogalmazza meg saját véleményét, álláspontját, és érveljen, hogy - a csoport és az egyes csoporttagok szempontjából - melyek az osztály szerkezetének előnyei és hátrányai!

A tételhez használható segédeszköz: nincs szükség segédeszközre

A B feladat értékelése:

Szemponatok, kompetenciák	Maximális pontszám
Feladat megértése, a lényeg kiemelése, logikusan felépített szabatos előadásmód:	2 pont
Tartalmi összetevők:	21 pont
- A társas kapcsolatok szerepét, rendszerét és a különböző csoportjelenségek hatását, a problémamegoldás rendszerét adekvát módon értelmezi, alkalmazza. A csoport fejlődési folyamatát bemutatja, az eset elemzése során tapasztalatait, ismereteit megfelelően alkalmazza, a helyzetet komplexen értelmezi.	6 pont
- A csoport, a csoportok fajtái, csoport nagysága, szerepek, a csoportok fejlődése, a dinamika, a normák, az attitűd, a csoportértékek, a kohézió fogalmát adekvát módon használja, szakmai ismeretei megalapozottak, a témára jellemző szakmai fogalmakat pontosan használja,	6 pont
A csoportot önfenntartó egységként értelmezi, amely saját céljai megvalósítása érdekében szerveződik, a tagok kötődnek egymáshoz, funkcionális kapcsolatban vannak A csoporton belüli és csoportok közötti viszonyok, a társadalmi csoportok, a csoportjelenségek, a társas érintkezések folyamatainak kölcsönhatásban, rendszerben történő értelmezése, magyarázása kerül bemutatásra. A csoportok előnyeit, a támaszoknak és a problémaforrásoknak a humán ökörendszerben történő értelmezése alapján elemézi.	6 pont
- A szakmai értékek és az etikai szabályok szerinti problémaértelmezés és megoldáskeresés, az előítélet-mentes, toleráns szemlélet, mások emberi méltóságának, szabadságának tiszteletben tartása, a forrásokhoz való hozzájutás egyenlő jogának elismerése jellemezi a téma kifejtését.	3 pont
Szakmai nyelv alkalmazása:	2 pont
SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:	25 pont